

— VALUACIJE —

1. P-adična valuacija polja racionalnih funkcij

Tre izmed preslikav množice racionalnih funkcij na množico množic števil R je tudi "absolutna vrednost". Označili jo je s $\|\cdot\|_R$. Ima tri lastnosti, ki jo je jasno da je naložena na $x, y \in k$, kjer je velja

$$\|x\|_R \geq 0 \quad \text{in} \quad \|xy\|_R = 0, \quad \text{če in samo, če } x = 0.$$

Math. Subj. Class. (1980) 10 B 40, 10 C 20

Diplomsko delo obravnava valuacije, polna polja in posebej polja p-adičnih števil.

Namen prvega dela je vpeljati pojem valuacije kot razširitev pojma absolutne vrednosti, nato definirati ekvivalenco valuacij in ugotoviti nekaj lastnosti neekvivalentnih valuacij.

V drugem delu je obravnavana dopolnitev polja glede na dano valuacijo, kot primer za to pa so potem obdelana polja p-adičnih števil. V teh poljih so podrobnejše prikazane aritmetične operacije, nekaj analize in Newtonova metoda za reševanje enačb. Na koncu je še kratek razdelek o korenih enote v teh poljih.

V zadnjem poglavju je narejenih še nekaj nalog za ilustracijo celotne obravnavane snovi.

Definicijo valocij sledi, da $|xy|_p \geq 0$ in da je x natančno takrat, ko $x \neq 0$.

Dopred, da $y = p^{\frac{a}{p}} \cdot \frac{b}{p}$, kjer pa ne deli b in p ni delil a .

Potem je $|xy|_p = |p^{\frac{a}{p}} \cdot \frac{ab}{p^2}|_p = \frac{|ab|_p}{|p|_p^2} = \frac{1}{p^2}$

In pomejšljivo, niti b . Zato

$$|x|_p = p^{\frac{a}{p}}, \quad |y|_p = p^{\frac{b}{p}}, \quad |xy|_p = |x|_p \cdot |y|_p$$

L I T E R A T U R A

- /1/ G. Bachman: Introduction to p-adic numbers and valuation theory, Academic Press, New York, 1964.
- /2/ K. Mahler: P-adic numbers and their functions, Cambridge University Press, Cambridge, 1981.
- /3/ Obzornik za matematiko in fiziko, letnik XIII/4,
Marija Vencelj: Računanje s p-adičnimi števili.